Podporiť podnikanie na slovenskom vidieku

Napredovanie poľnohospodárstva, zabezpečenie sebestačnosti vo výrobe potravín a rozvoj vidieka sú v posledných rokoch vážnym spoločenským problémom, na ktorý poukazujú masmédiá a sú tiež témou rozličných vzdelávacích podujatí.

SPPK na seminári zastupoval riaditeľ Odboru poľnohospodárstva a služieb Ján Baršváry

Týmito otázkami sa zaoberal aj seminár ***Premeny a trendy ďalšieho vývoja v agrokomplexe a na vidieku v SR,*** ktorý organizovala Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, Nezisková organizácia rozvoja vidieckej turistiky v Modre (NORVT) a Slovenský zväz vidieckej turistiky a agroturistiky v dňoch 24. - 25. januára 2018 v Penzióne Harmónia*** v Modre. Na seminári sa zúčastnilo 45 starostov, agropodnikateľov a zástupcov tretieho sektora prevažne z východného Slovenska, ktorí tiež navštívili výstavy cestovného ruchu ITF SLOVAKIATOUR, POĽOVNÍCTVO A ODDYCH, WELLNESS a FITNESS, roovnako aj 25. medzinárodný veľtrh DANUBIUS GASTRO v Bratislave.

Účastníkov seminára privítal František Mach z NORVT v Modre a Marian Gavorník z Mestského úradu v Modre.

Na seminári vystúpili poprední odborníci v agrorezorte: Ing. Juraj Kožuch PhD, gen. riaditeľ Poľnohospodárskej platobnej agentúry, ktorý účastníkov oboznámil s realizáciou Programu rozvoja vidieka SR v programovom období rokov 2014-2020, s možnosťami podpory pre agropodnikateľov a obce z verejných finančných prostriedkov a Európskych štrukturálnych a investičných fondov.

Doc. Ing. Gejza Blaas, PhD. hodnotil produktivitu poľnohospodárstva SR v porovnaní s krajinami V4 a jej vývoj z hľadiska potravinovej bezpečnosti Slovenska. Konštatoval, že produkčná výkonnosť poľnohospodárstva na Slovensku v porovnaní s krajinami V, zaostáva a nevyužíva jeho výrobný potenciál.

Ing. Zuzana Chrastinová z Výskumného ústavu ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva (VÚEPP) v Bratislave charakterizovala vývoj ekonomickej situácie v poľnohospodárstve SR, oboznámila účastníkov o vývoji podnikateľskej štruktúry a zovšeobecnila skúseností najúspešnejších poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov na slovenskom vidieku za rok 2016.

Ing. Ján Baršváry zo Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory vyhodnotil úlohy tejto organizácie za 25 rokov jej činnosti a hovoril najmä o aktuálnych úlohách SPPK.V súčasnosti rezonujú najmä požiadavky poľnohospodárov na navýšenie zdrojov z národného rozpočtu na podporu poľnohospodárstva tak, ako v okolitých krajinách V4. V inom prípade sa bude naďalej zväčšovať prepad slovenského agrosektora.

K problematike vidieckej turistiky, agroturistiky a kúpeľníctva, ako faktorov hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov hovoril Ing. Juraj Kerekeš, osobnosť cestovného ruchu. Zaujímavým vystúpením bola prednáška exministra Ing. Vladimíra Chovana zo spoločnosti Agropartner s.r.o. Plavecké Podhradie, ktorý hovoril na tému Ako byť úspešný v podnikaní na slovenskom vidieku? Uviedol príklady úspešných podnikov, ktoré majú vynikajúce výsledky v chove mliečneho dobytka a výrobe mlieka, ktoré dokazujú, že aj na Slovensku možno dosahovať medzinárodne zrovnateľnú úroveň produkcie. Podporme podnikanie na slovenskom vidieku podobne, ako sme podporili automobilový priemysel.

O konkrétnych skúsenostiach z podnikania v kúpeľnom vidieckom cestovnom ruchu hovoril predseda Slovenského zväzu vidieckej turistiky a agroturistiky Štefan Píri z Hokoviec.

Juraj Kožuch, generálny riaditeľ PPA

V diskusii si vymenili skúsenosti z realizácie projektov starostovia obcí, agropodnikatelia, pedagógovia i zástupcovia tretieho sektoru.

Agropodnikateľka Zuzana Homolová z AFRA Levoča, požadovala zjednodušenie legislatívy predaja z dvora na slovenskom vidieku podobne ako v susedných krajinách. Navrhla užšiu spoluprácu

a lepšiu informovanosť profesijných zväzov v rámci SPPK pri predaji z dvora.

Svoje skúsenosti z agropodnikania vo výrobe zemiakov a zeleniny prezentoval Juraj Máčay z Agromačay s.r.o. Kráľová pri Senci, ktorý hospodári na 4,6-tisíc hektárov pôdy a zamestnáva tristo pracovníkov. Požadoval zjednodušenie legislatívy pri podnikaní na vidieku a zamestnávaní zahraničných robotníkov.

Zaujímavá bola i prezentácia Ivany Juráčkovej z Vinosad, ktorá ponúka zaujímavé programy pre deti zamerané na ekológiu a chov zvierat na vidieku.

V diskusii vystúpil i Ladislav Lysák z NEZES, ktorý hovoril o aktuálnych otázkach ochrany pôdneho fondu pred špekulantmi.

O problémoch podpory agropodnikateľov z eurofondov diskutoval Viktor Mészáros z Diakoviec.

Profesor Peter Patúš v diskusii zovšeobecnil skúsenosti z podnikania vo vidieckej turistike a agroturistike na Slovensku.

Sylvia Matúšová hovorila o spoločnej poľnohospodárskej politike v EÚ.

Organizátori seminára všetky diskusné vystúpenia vyhodnotia a pripomienky poskytnú riadiacim orgánom v agrosektore.

V rámci spoločenskej časti seminára, po ukončení odborného programu, predseda spolku vinohradníkov a vinárov VINCÚR v Modre Vincent Jakubec informoval účastníkov o činnosti spolku a pôsobení vinárov na Malokarpatskej vinnej ceste. Účastníci seminára ochutnali a pozitívne hodnotili kvalitu malokarpatských vín, ktoré dosahujú úspechy na medzinárodných výstavách vín. Slovenské vína sú takto najúspešnejšie poľnohospodárske produkty v agrosektore, ktorých výrobu je nutné náležite podporiť.

Na druhý deň sa uskutočnila exkurzia do moderného vinárskeho podniku ELESKO v Modre, hotela Majolika v Modre a SNM Múzea Ľudovíta Štúra, Galérie Ignáca Bizmayera v Modre.

Závery a odporúčania zo seminára:

- Podporovať technický rozvoj, uplatňovanie poznatkov vedy a výskumu a technologické a výrobkové inovácie v poľnohospodárstve v záujme produkcie zdravých a kvalitných potravín a zachovania potravinovej bezpečnosti obyvateľov SR.

- Posilniť podporu poľnohospodárstva z verejných zdrojov (štátna pomoc) so zreteľom na posilnenie produkčnej výkonnosti a konkurencieschopnosti odvetvia na jednotnom trhu EÚ.

- Podporovať investície do spracovania poľnohospodárskej produkcie priamo v podnikoch a zvýšiť akcent na podporu rozvoja spracovateľských kapacít poľnohospodárskych podnikov a všetkých foriem „krátkych reťazcov“. Súčasne viac podporovať programy diverzifikácie, jednoduché i sofistikované výroby podľa miestnych podmienok, integrované programy s obcami, rozvoj miestnych služieb, podporovať ďalšie rozširovanie činností poľnohospodárskych podnikov do nepoľnohospodárskych aktivít, a pod.. Legislatívne riešiť nerovnomernú potrebu práce

prostredníctvom inštitútu sezónnej práce.

- Posilniť úlohu poľnohospodárstva pri vidieckej zamestnanosti rozširovaním poľnohospodárstva s vyššími nárokmi na objem a kvalitu ľudskej práce a zvýšiť úlohu poľnohospodárstva pri revitalizácii rekreačného potenciálu vidieka (kultúrny vzhľad a rekreačné využitie vidieckej krajiny), pri zvyšovaní kultúrneho a sociálneho kapitálu vidieka. Uplatniť investičné podpory pre renováciu resp. revitalizáciu poľnohospodárskych „brownfields“, pre zveľadenie opustených poľnohospodárskych usadlostí v intraviláne obcí. Môže ísť nielen o jednoduché pracovné činnosti, ale i pracovne a kvalifikačne náročnejšie aktivity. Týmto nástrojom by došlo k širokému zapojenia vidieckych uchádzačov o zamestnanie do údržby zanedbaných poľnohospodárskych budov resp. areálov.

- Rozvíjať pozitívny efekt vidieka za účelom rastu záujmu o bývanie v dedinských sídlach a územiach s kvalitnými prírodnými vodami, prírodným a klimatickým prostredím a pôdou.

- V agroturizme a vidieckom turizme ponúkať balíky cestovných služieb, resp. cestovné služby v spojení s kúpeľníctvom v turizme.